

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Кафедра психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК 05 «ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ»
ОПП «Правоохоронна діяльність»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 26 Цивільна безпека

Спеціальність: 262 Правоохоронна діяльність

Кваліфікація: бакалавр правоохоронної діяльності

Професійна кваліфікація: офіцер тактичного рівня Державної прикордонної служби України

Форма здобуття освіти: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Педагогіка та психологія», є обов'язковою дисципліною для курсантів з ОПП «Правоохоронна діяльність». Вивчається упродовж 2-го семестру на кафедрі психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Метою вивчення навчальної дисципліни є розкриття загальних психологічних питань, опанування психологічним інструментарієм, вивчення загальних положень предмета, завдань та методів дослідження особистості та малих соціальних груп, психологічного аналізу прикордонної діяльності у ДПСУ. Забезпечення курсантів знаннями основ загальної педагогіки, методики виховної роботи, первинними навичками і вміннями з навчальної і виховної роботи, розумінням особливостей педагогічних основ формування професійної педагогічної майстерності.

Основні завдання, які стоять перед навчальною дисципліною закріплені у нормативно-правових документах Адміністрації ДПСУ, Концепції національного виховання молоді тощо. Їх зміст передбачає формування всебічно-гармонійної розвиненої особистості, захисника своєї Вітчизни, фахівця своєї справи. Загалом вивчення навчальної дисципліни відіграє важливу роль у формуванні творчого психологічного мислення майбутніх офіцерів-прикордонників і передбачає оволодіння не тільки необхідними знаннями, а й практичними навичками та уміннями ефективної взаємодії з іншими людьми, раціонального керівництва прикордонним підрозділом, розвиток педагогічної культури курсантів, озброєння їх знаннями, уміннями та навичками, необхідними для ефективної педагогічної діяльності.

Для досягнення програмних результатів навчання з навчальної дисципліни курсант повинен:

ПРН-2 – організувати культурний діалог на рівні, необхідному для ефективної професійної діяльності

1. Знати основи загальної психології та педагогіки, первинні навички та вміння з навчальної та виховної роботи.
2. Розуміти особливості застосування знань про психічний світ людини у практичній професійній діяльності фахівців правоохоронної діяльності та особливості навчання та виховання особистості у процесі виконання оперативно-службових завдань.
3. Застосовувати здобуті знання як у повсякденній, так і професійній діяльності для якісного виконання професійних завдань та завдань правоохоронної діяльності.
4. Аналізувати проблемні ситуації серед персоналу, запобігати їх виникненню.
5. Синтезувати індивідуально-психологічні особливості персоналу та враховувати їх у роботі щодо формування та згуртування прикордонного колективу, здійснення морально-психологічного забезпечення та саморозвитку особистості.
6. Оцінювати структурні компоненти особистості прикордонника та прикордонного колективу, рівень та вплив інформації на колектив.

ПРН-6 – розуміти принципи і мати навички етичної поведінки, соціально відповідальної та свідомої діяльності у сфері правоохоронної діяльності

1. Знати основні правила етичної поведінки, вимоги, які висуваються до офіцера-правоохоронця, офіцера-прикордонника.
2. Розуміти особливості побудови комунікативного процесу в підрозділі та педагогічні основи формування професійної педагогічної майстерності офіцера.
3. Застосовувати здобуті знання у практичній професійній діяльності при виконанні завдань правоохоронної діяльності.
4. Аналізувати проблемні ситуації щодо порушення етичних норм поведінки серед персоналу, запобігати їх виникненню та поширенню.
5. Синтезувати індивідуально-психологічні особливості персоналу та враховувати їх у роботі щодо формування та згуртування прикордонного колективу.
6. Оцінювати структурні компоненти особистості прикордонника та прикордонного колективу, вплив групових процесів на особистість прикордонника.

ПРН-7 – здійснювати координацію діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини, адміністративні правопорушення та події

1. Знати основи психолого-педагогічної науки щодо різних сфер особистості, її вмотивованості, активності, поведінки.
2. Розуміти особливості психолого-педагогічних основ формування особистості в професійній діяльності.
3. Застосовувати знання про правоохоронну діяльність у професійній сфері з врахуванням психолого-педагогічних особливостей.
4. Аналізувати данні про координацію діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини, адміністративні правопорушення та події
5. Синтезувати питання, що стосуються проблемних питань, конфліктних ситуацій серед персоналу, для подальшого їх вивчення та виокремлення шляхів їх запобігання; здійснення профілактичних заходів щодо девіантної поведінки особистості.
6. Оцінювати ступінь діяльності та налаштованості персоналу на якісне виконання професійних завдань, координувати діяльність суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини, адміністративні правопорушення та події.

ПРН-12 – адаптуватися і ефективно діяти за звичних умов правоохоронної діяльності та за умов ускладнення оперативної обстановки

1. Знати особливості поведінки як за звичайних умов несення служби, так і в умовах оперативної обстановки.
2. Розуміти механізм адаптації до умов, що швидко змінюються, алгоритм дій офіцера та підлеглих.
3. Застосовувати здобутки психолого-педагогічної науки у професійній діяльності при виконанні оперативно-службових завдань.
4. Аналізувати ситуації щодо психічного стану особистості в звичайних умовах і в умовах, що швидко змінюються (властивості когнітивної, емоційно-вольової сфери особистості та індивідуально-психологічних властивостей).

5. Синтезувати досвід дій за звичних умов правоохоронної діяльності та за умов ускладнення оперативної обстановки та враховувати його у власній професійній діяльності

6. Оцінювати ступінь ефективності поведінкових дій особистості на одинці та в колективі.

ПРН-15 – працювати автономно і в команді, виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач правоохоронної діяльності

1. Знати основні вимоги до фахівця при виконанні посадових інструкцій, наказів, професійних завдань.

2. Розуміти механізми психічного та виховного впливу на особистість, підрозділ.

3. Застосовувати отримані знання під час виконання професійних обов'язків.

4. Аналізувати психологічний настрій кожного члена команди, морально-психологічний клімат команди для ефективного виконання посадових обов'язків та спеціалізованих задач правоохоронної діяльності.

5. Синтезувати факти неефективної взаємодії управління підрозділом та опрацьовувати зміст факторів, що спричинили неефективні дії.

Оцінювати ступінь міжособистісної взаємодії, наявність конфліктних ситуацій у підрозділі для проведення профілактичної роботи, а за наявності проблемних моментів їх вчасного усунення.

ВИКЛАДАЧІ:

- начальник кафедри д. пед. наук, професор Валентина МІРОШНІЧЕНКО (педагогічний блок)
(e-mail: mvi_2016@ukr.net);

- старший викладач кафедри, к. п. н., працівник Валентина КУПЧИШИНА (психологічний блок)
(e-mail: valentino68_68@ukr.net)

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Викладання навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія» здійснюється у тісному зв'язку з такими дисциплінами, як «Морально-психологічне забезпечення оперативно-службової діяльності», «Соціологія, етика, естетика та релігієзнавство» тощо.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні аудиторії, мультимедійний проектор, екран, ноутбук, навчальна література з навчальної дисципліни, модульне середовище кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Програмне забезпечення: пакет медичного ПЗ «Четверте покоління Системи психологічного дослідження особистості (СПДО) осіб, що вступають до лав ДПСУ та проходять службу в ООДК», модульне середовище академії – <https://10.241.24.43/course/index.php?categoryid=23>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин																			Форми підсумково го контролю				
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота											Індивідуальна робота							Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота індивідуальні заняття	модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове	курсова робота	контрольна робота	модульний контроль				
1	2	3	90	46	4	20		2		16				4	18	8	10						26		+	
Усього		3	90	46	4	20		2		16				4	18	8	10						26		+	

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.3; МН3.2; МН3.3.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.1; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмо	МК1.1; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-4	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології	МК1.1; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-5	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	МК1.1; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-7	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	МК1.1; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-8	Здатність приймати обґрунтовані рішення	МК1.1; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	МК1.1; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
СК-12	Здатність працювати автономно, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	МК1.1; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
РН-2	Організувати культурний діалог на рівні, необхідному для ефективної професійної діяльності	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.3; МН3.2; МН3.3	МК1.1; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2;

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
			МК4.1.
РН-6	Розуміти принципи і мати навички етичної поведінки, соціально відповідальної та свідомої діяльності у сфері правоохоронної діяльності	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.3; МН.3.2; МН3.3	МК1.1; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
РН-7	Здійснювати координацію діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини, адміністративні правопорушення та події	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.3; МН.3.2; МН3.3	МК1.1; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
РН-12	Адаптуватися і ефективно діяти за звичних умов правоохоронної діяльності та за умов ускладнення оперативної обстановки	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.3; МН.3.2; МН3.3	МК1.1; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
РН-15	Працювати автономно і в команді, виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач правоохоронної діяльності	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.3; МН.3.2; МН3.3	МК1.1; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ теми	Найменування тем	К-сть годин	Номери, вид занять та кількість годин							Місяці	Номери тем, занять та кількість годин
			1	2	3	4	5	6	7		
1	Психологія як система наук про людину. Методи наукового дослідження	2	Л2							I	1/1Л(2); 2/1Л(2); 2/2Гз(2);2/3Гз(2); 2/4Гз(2); 2/5Сз(2); 2/6Пз(2);
2	Психологія особистості прикордонника	12	Л2	Гз2	Гз2	Гз2	Сз2	Пз2			
3	Соціально-психологічна характеристика прикордонного колективу	4	Гз2	Сз2						II	3/1Гз(2);3/2Сз(2);4/1Гз(2); 4/2Сз(2); 5/1Гз(2); 5/2Сз(2); 6/1Гз(2);
4	Психологічна характеристика умов та особливостей професійної діяльності (МК-1)	4	ГзЛ2	Сз2							
5	Методичні аспекти організації навчання військовослужбовців-прикордонників	4	Гз2	Сз2						III	6/2Гз(2);6/3Сз(2); 7/1Гз(2); 7/2Сз(2);
6	Принципи, методи та форми військового навчання	6	Гз2	Гз2	Сз2					IV	7/3Сз(2); 8/1Гз(2); 8/2Сз(2);
7	Система виховання в органах охорони державного кордону	6	Гз2	Сз2	Сз2						
8	Педагогічні аспекти професійної діяльності офіцера-прикордонника (МК-2)	4	Гз2	Сз2						VI	Дз(4)
	Диференційований залік	4									

Умовні позначення: Лекція – Л
 Семінар – Сз
 Практичне заняття – Пз
 Групове заняття – Гз
 Заняття обов'язкові до оцінювання – 6/3Сз(2)
 Диференційований залік – Дз

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
1 курс, 2 семестр					
1			8	Психологія як система наук про людину. Методи наукового дослідження	
	1	лекція	2	<u>Психологія як наука</u> 1. Психологія як наука, її об'єкт і предмет дослідження. 2. Методи психологічного дослідження.	[1.1] ст. 31-40; 227-254; [1.2] ст. 4-67; [2.1-2.10]
		самостійна робота	4	1. Виникнення та історичний розвиток людської свідомості. 2. Методологічні принципи психологічної науки.	
		індивід. завдання (конспект)	2	<u>Методологія психологічної науки</u> 1. Підходи до класифікація методів дослідження особистості та групи. 2. Характеристика методів дослідження.	
2			18	Психологія особистості прикордонника	
	1	лекція	2	<u>Особистість та управління процесом її формування.</u> 1. Особистість як предмет вивчення в психології. 2. Вплив діяльності на розвиток особистості.	[1.1] с. 44-82 [1.4] с. 23-29 [2.1-2.10]
		індивід. завдання (конспект)	2	<u>Вікова періодизація психічного розвитку та етапи життєвого шляху особистості</u> 1. Вікові кризи особистості. 2. Розвиток і формування особистості. Її соціалізація.	[1.1] с. 77-80 [1.5] с. 51-61 [2.1-2.10]
	2	групове	2	<u>Когнітивна сфера особистості, пізнавальні процеси</u> 1. Поняття про когнітивну сферу особистості, її структура та характеристика. 2. Застосування знань про когнітивну сферу людини у професійній діяльності.	[1.1] с. 111-125 [1.2] с. 150-230 [2.1-2.10]
	3	групове	2	<u>Емоційно-вольова сфера особистості</u> 1. Поняття про емоції, почуття, їх форми та властивості. 2. Індивідуальні стани особистості. 3. Використання знань про емоційно-вольову сферу особистості у своїй професійній діяльності.	[1.1] с. 111-125 [1.2] с. 150-230 [1.5] ст. 51-61 [2.1-2.10]
	4	групове заняття	2	<u>Індивідуально-психологічні особливості особистості</u> 1. Поняття про спрямованість, темперамент, їх зміст та характеристика. 2. Здібності та характер: структура, основні види.	[1.1] с. 142-148 [1.2] с. 243-278 [1.3] с. 128-245 [2.1-2.10]

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
		самостійна робота	4	1. Характеристика психічних пізнавальних процесів. 2. Поняття про волю та вольову діяльність. 3. Сучасні підходи науковців до класифікації темпераментів людини.	[1.1] с. 111-125; 142-148; [1.2] с. 150-230; 234-242 [2.1-2.10]
	5	семінар	2	<u>Зміст та характеристика психічного світу особистості</u> 1. Зміст та характеристика когнітивної сфери особистості. 2. Місце емоційно-вольового компонента в структурі психічного світу особистості та його характеристика . 3. Індивідуально-психологічні особливості та їх значення у професійній діяльності.	[1.1] с. 111-125; 142-148; [1.2] с. 150-230; 234-242 [2.1-2.10]
	6	практичне заняття	2	<u>Дослідження психічних процесів особистості</u> 1. Діагностування пізнавальної сфери особистості. 2. Діагностування емоційно-вольової сфери особистості. 3. Діагностування індивідуально-психологічних властивостей особистості.	[1.1] с. 167-180 [1.4]; [2.1-2.10]
			8	Соціально-психологічні характеристики прикордонного колективу	
3	1	групове	2	<u>Прикордонний підрозділ як різновид соціальної групи</u> 1. Соціальні групи: класифікація, ознаки. 2. Розвиток малої соціальної групи як колективу та її основні характеристики. 3. Психологія прикордонного колективу.	[1.1] с. 200-226 [1.2] с. 279-354 [1.5] ст. 51-61 [2.1-2.10]
	2	семінар	2	<u>Психологія спілкування та взаємовідносин у прикордонному колективі</u> 1. Сутність, функції та структура спілкування 2. Загальна характеристика взаємовідносин у підрозділі. 3. Нестандартні взаємовідносини та їх профілактика.	[1.1] с. 216-226 [1.2] с. 314-354 [2.1-2.10]
		самостійна робота	2	1. Взаємодія як інтерактивний бік спілкування. Бар'єри спілкування. 2. Методи формування культури спілкування.	[1.1] с. 278-300 [1.3] [2.1-2.10]
		індивід. завдання	2	Виконання реферату за вказаною тематикою	[1.3] с. 288-313; [2.1-2.10]
			8	Психологічна характеристика умов та особливостей професійної діяльності	
4	1	групове	2	<u>Психологія конфлікту</u> 1. Поняття «конфлікт» в психологічній науці. 2. Структура та динаміка конфлікту. 3. Функції та типологія конфліктів.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.1-2.10]

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
	2	семінар	2	<u>Психологічні умови попередження та залагодження конфліктів у прикордонному підрозділі</u> 1. Вплив групових процесів на особистість прикордонника. 2. Діяльність командирів щодо попередження та подолання конфліктних ситуацій у підрозділі. МК-1	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.1-2.10]
		самостійна робота	2	1. Класифікація міжособистісних конфліктів. 2. Причини міжособистісних конфліктів. 3. Стратегії поведінки щодо визначення конфліктних ситуацій та вирішення конфліктів. 4. Структура, динаміка, етапи конструктивних конфліктів.	[1.1] с. 302-322 [1.2] с. 398-407 [2.1-2.10]
		індивід. завдання (конспект)	2	<u>Спілкування в прикордонному колективі та його особливості</u> 1. Взаємини особистості та колективу. Соціальна роль і соціальний статус особистості. 2. Психологічні умови регулювання професійних конфліктів. Типологія конфліктів. Сучасні види конфліктів: причини та наслідки. 3. Розробка нових моделей поведінки в конфліктних ситуаціях.	[2.1-2.10]
Разом аудиторних годин			42		

МОДУЛЬ – ПЕДАГОГІКА

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
5			6	Методичні аспекти організації навчання військовослужбовців-прикордонників	
	1	групове заняття	2	<u>Військово-педагогічна методика: основні завдання і зміст</u> 1. Основні завдання і зміст військово-педагогічної методики 2. Сутність методики навчального предмета 3. Методика конкретної навчальної дисципліни (предмета)	[1.1]; [2.1] с. 8-42 [2.6] с. 165-185 [3.8] с. 17-22
	2	семінар	2	<u>Безпосередня підготовка прикордонних нарядів</u> 1. Методичні аспекти організації навчання військовослужбовців 2. Форми і методи безпосередньої підготовки прикордонних нарядів до служби з охорони державного кордону, порядок та способи її проведення (теоретична підготовка, практична підготовка, проведення малих рольових ігор)	[2.6] с. 165-185 [3.11] с. 161-178

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		самостійна робота	2	1. Військово-педагогічний процес 2. Зміст і структура педагогічного процесу, його особливості.	[2.1] с. 146-159 [2.2] с. 87-92 [3.1]; [3.11]
6			16	Принципи, методи та форми військового навчання	
	1	групове заняття	2	<u>Загальна характеристика принципів, методів і форм навчання</u> 1. Сутність основних принципів навчання 2. Поняття про методи навчання, їх класифікація 3. Основні форми навчання та їх застосування	[2.1] с. 289-422 [2.2] с. 87-92 [2.6] с. 240-347; 399-420 [3.10]
	2	групове заняття	2	<u>Форми і методи проведення навчальних та інформаційних заходів</u> 1. Методи і порядок роботи дільничного інспектора прикордонної служби щодо підготовки і проведення навчальних заходів з членами громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону 2. Форми і методи проведення навчальних та інформаційних заходів з членами громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону	[2.1] с. 289-422; [2.2] с. 87-92 [3.10]
	3	семінар	2	<u>Принципи та методи навчання як педагогічна основа діяльності офіцера-прикордонника</u> 1. Принципи навчання, їх значення в діяльності офіцера 2. Методи навчання, їх місце в навчальному процесі 3. Форми організації навчання військовослужбовців	[2.1] с. 289-422; [2.2] с. 87-92 [2.6] с. 240-347; 399-420 [3.10]
		індивідуальне завдання	2 2	1. Виконання реферату за заданою тематикою 2. Конспект: <u>Загальні методи перевірки знань, навичок та вмінь</u> 1. Характеристика методів перевірки знань 2. Місце і роль аналізу й оцінки знань, умінь та навичок у системі навчального процесу	[2.1] с. 403-421 [2.2] с. 192-203 [2.6] с. 399-420
		самостійна робота	6	1. Історія розвитку дидактики. 2. Основні тенденції національної системи освіти та завдання дидактики на сучасному етапі. 3. Особливості гуманістичної дидактики. 4. Активні методи навчання та їх застосування у навчальному процесі. 5. Загальні методи перевірки знань, навичок та вмінь. 6. Методи та форми діагностики навчання.	[2.1] с. 289-422; [2.2] с. 87-92

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
7			14	Система виховання в органах охорони державного кордону	
	1	групове заняття	2	<u>Система принципів і методів виховання та умови їх реалізації</u> 1. Система принципів виховання та їх характеристика. 2. Поняття про методи виховання та їх класифікація. 3. Форми здійснення виховного впливу на особистість прикордонників-військовослужбовців	[2.1] с. 464-548 [2.6] с. 36-83 [3.12] с. 205-223 [3.15]
	2	семінар	2	<u>Принципи, методи та форми виховання</u> 1. Принципи виховання. Особливості застосування окремих принципів виховання прикордонників у практичній діяльності. 2. Використання методів і форм виховання у різних ситуаціях професійної діяльності 3. Діагностика вихованості прикордонників.	[2.1] с. 464-548 [2.6] с. 36-83 [3.12] с. 205-223 [3.15]
		індивідуальне завдання	2 2	1. Виконання реферату за заданою тематикою: 2. Конспект: Розробка конспекту за заданою тематикою: <u>Особливості виховної діяльності командирів (начальників) з військовослужбовцями-жінками, членами сімей та працівниками ДПСУ</u> 1. Виховна діяльність командирів (начальників) із військовослужбовцями-жінками 2. Виховна діяльність командирів (начальників) з членами сімей військовослужбовців ДПСУ	[2.1] с. 537-548 [2.6] с. 170-221 [3.4] с. 406-450; 451-468; [3.7] с. 217-219; 224-227 [3.15]
		самостійна робота	4	1. Основні напрями виховання. 2. Поняття про методи виховання та їх класифікація. 3. Форми здійснення виховного впливу на особистість. 4. Педагогічна характеристика соціального середовища.	[2.1] с. 537-548 [2.6] с. 170-221 [3.7] с. 217-219; 224-227; 274-306 [3.15]
	3	семінар	2	<u>Система роботи посадових осіб щодо організації проведення заходів соціально-гуманітарного забезпечення персоналу Державної прикордонної служби України</u> 1. Морально-психологічне забезпечення 2. Національно-патріотичне виховання 3. Військово-соціальна робота 4. Виховання доброчесності 5. Душпастирська опіка	[2.1] с. 537-548 [2.4] с. 71-89; [3.15]

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
8			8	Педагогічні аспекти професійної діяльності офіцера-прикордонника	
	1	групове заняття	2	<u>Зміст, структура та особливості педагогічної діяльності офіцера. Педагогічна майстерність.</u> 1. Педагогічна діяльність: зміст, структура та особливості. 2. Зміст основних компонентів педагогічної майстерності офіцера. 3. Організація підготовки персоналу в підрозділах ДПСУ	[2.1] с. 160-195 [2.6] с. 224-295 [3.9]
	2	семінар	2	<u>Педагогічна майстерність офіцера як складова професійної діяльності</u> 1. Зміст і структура педагогічної майстерності. 2. Особливості формування педагогічної майстерності офіцера. 3. Шляхи розвитку та вдосконалення педагогічної майстерності офіцера ДПС України. Підготовка презентацій, проектів (мультимедійний супровід педагогічного заходу).	[2.1] с. 160-195 [2.6] с. 224-295 [3.9]
		індивідуальне завдання (реферат)	2	Виконання реферату за заданою тематикою	[2.1] с. 160-195 [2.6] с. 224-295 [3.9]
		самостійна робота	2	Педагогічна діяльність офіцера 1. Види і специфіка педагогічної діяльності офіцера. 2. Роль педагогічного такту і педагогічної техніки в службовій діяльності офіцера. 3. Педагогічна культура. Етичні аспекти педагогічної діяльності офіцера.	[2.1] с. 160-195 [2.6] с. 224-295 [3.4] с. 160-195 [3.9]; [3.10] с. 215-217 [3.11-3.13]
Разом аудиторних годин за модуль педагогіка			20		
Диференційований залік			4		
Разом аудиторних годин за семестр			46		
Усього за дисципліну			90		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Модуль - психологія

1. Базова література

- 1.1. Ягупов В. В. Військова психологія: Підручник / В. В. Ягупов. К. : Тамдем, 2004. 656 с.
- 1.2. Основи військової психології: Навчальний посібник. / С. Д. Максименко, П. В. Мельник, Б. М. Олексієнко. Хмельницький: Видавництво ПВУ, 2002. 532 с.
- 1.3. Корольчук М. С., Крайнюк В. М. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К. : Ніка-Центр, 2006. 580 с.
- 1.4. Діденко О. В. Дидактичні матеріали з психології: Навчально-методичний посібник / О. В. Діденко, О. А. Матеюк, В. Ч. Купчишина. Хмельницький : НАДПСУ, 2005. 100 с.
- 1.5. Купчишина В. Ч. Психологічні особливості розвитку «Я-концепції» офіцерів-прикордонників зрілого дорослого віку. *Theoretical foundations of scientific thought in psychology* : collective monograph / Bedan V. – etc. – International Science Group. – Boston: Primedia eLaunch, 2020. P. 51-61.

2. Допоміжна література

- 2.1. Агаєв Н. А., Кокун О. М., Герасименко М. В., Пішко І. О., Лозінська Н. С. Досвід роботи в армії США та арміях інших країн щодо недопущення втрат особового складу з причин, не пов'язаних із виконанням завдань за призначенням. Методичний посібник. К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2018. 156 с.
- 2.2. Балашова С. П., Васильєв С. П., Дубровинський Г. Р. Практичний курс військової психології: Навчальний посібник. Част. 2. К. : ВПЦ «Київський університет», 2013. 172 с.
- 2.3. Кокун О. М., Агаєв Н. А., Пішко І. О., Лозінська Н. С. Основи психологічних знань про психічні розлади для військового психолога. Методичний посібник. К. : НДЦ ГП ЗСУ, 2018. 310 с.
- 2.4. Кубицький С. О., Черняк А. І., Дубровинський Г. Р., Васильєв С. П. Основи загальної та військової психології : Навчальний посібник. К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2006. 303 с.
- 2.5. Максименко С. Д. Загальна психологія: Навч. посіб. Вид. друге, перероб. і допов. / С. Д. Максименко. К. : «Центр навчальної літератури», 2014. 272 с.
- 2.6. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: Навч. посіб. 3-тє вид., випр. К. : Вища школа., 2013. 487 с.
- 2.7. Почекалін І. М., Демський В. В., Бхіндер Н. В. Психолого-педагогічні технології підвищення стресостійкості курсантів: зарубіжний досвід. Хмельницький : ФОП Ковальський В. В. 2019. 120 с.
- 2.8. Психологія: Підручник/ Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалка, П. А. Гончарук та ін.; за ред. Ю. Л. Трофімова. 3-тє вид., стереотип. К. : Либідь, 2001. 560 с.
- 2.9. Соціально-психологічні технології управління військовими колективами: Навчально-методичний посібник / Т. Л. Грицевич, О. С. Капінус, Т.М. Мацевко, П. П. Ткачук. Львів: НАСВ, 2018. 256 с.
- 2.10. Цимбалюк І. М. Психологія спілкування: Навчальний посібник. К. : ВД «Професіонал», 2004. 304 с.

Модуль – педагогіка

1. Нормативно-правові акти

- 1.1. Про вищу освіту: Закон України від 01 липня 2014 р. № 1556-VII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
- 1.2. Національна доктрина розвитку освіти. *Освіта України*. 2002. 23 квітня.

2. Базова література

- 2.1. Ягупов В. В. Педагогіка: Навчальний посібник. К.: Либідь, 2002.
- 2.2. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка. К.: Знання, 2014.
- 2.3. Козловський Ю., Дольнікова Л. Педагогіка: навчальний посібник. Львів, 2018. 232 с.
- 2.4. Федоренко О.І. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Харків, 2020. 240 с.
- 2.5. Кучинська І.О. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський, 2020. 292 с.
- 2.6. Військова педагогіка у професійній діяльності офіцера і сержанта : навчальний посібник. Книга 1-2, «Загальні основи педагогіки та військова дидактика» / [О. В. Бойко, Л. В. Коберський, В. М. Кожевніков, А. М. Романишин, С. В. Скрипник]. Львів : АСВ, 2012. 454 с.

3. Допоміжна література

- 3.1. Український педагогічний словник / Під ред. С. У. Гончаренко. К.: Либідь, 1997.
- 3.2. Мойсеюк Н. Е. Педагогіка: Навчальний посібник. К. : БКФ, 2003.
- 3.3. Іщенко Д. В., Філіпов А. Ф. Основи військової педагогіки. Хмельницький: НАДПСУ, 2002.
- 3.4. Красницька О. Педагогічна майстерність викладача вищої військової школи : підручник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 528 с.
- 3.5. Максимюк С. П. Педагогіка : навч. посіб. К. : Кондор, 2009. 670 с.
- 3.6. Військове виховання: історія, теорія та методика : навчальний посібник ; за ред. В. В. Ягупова. Київ : «Graphic&Design», 2002. 560 с.
- 3.7. Ващик Т. І. Принципи моделювання педагогічного процесу. Педагогіка і психологія формування творчої особистості : проблеми і пошуки : зб. наук. праць. Київ-Запоріжжя, 2005. Вип. 34.
- 3.8. Теорія і методика військового навчання / В. В. Ягупов; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Тандем, 2000. - 380 с.
- 3.9. Наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України від 07 грудня 2020 року № 126 «Про підготовку особового складу Державної прикордонної служби України у 2021 році» (з додатками).
- 3.10. Інструкція про службу прикордонних нарядів Державної прикордонної служби України. Наказ МВС України № 1261 від 19.10.2015 р.
- 3.11. Торічний О. В. Теорія і практика формування військово-спеціальної компетентності майбутніх офіцерів-прикордонників у процесі навчання : монографія. Хмельницький: Вид-во НАДПСУ, 2012. 536 с.

- 3.12. Мірошніченко В. І. Система патріотичного виховання майбутніх офіцерів-прикордонників : монографія. Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2012. 376 с.
- 3.13. Ставицький О. М. Теоретичні та методичні засади професійного виховання майбутніх офіцерів-прикордонників : монографія. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2014. 464 с.
- 3.14. Купчишина В. Ч. Інновації та інноваційні технології як засіб підвищення якості навчально-виховного процесу майбутніх офіцерів-прикордонників. *Modern education, training and upbringing: collective monograph* / Abdullayev A., Rebar I., – etc. – International Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2021. 594 p. (P. 248-255).
- 3.15. Наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України від 18 серпня 2020 року № 89 «Про організацію соціально-гуманітарного забезпечення у Державній прикордонній службі України».

3. Інформаційні ресурси в інтернет (інтранет)

1. Сайт кафедри IP: <http://10.241.24.235/kaf19>
2. Модульне середовище навчання <http://10.241.24.9>
3. <http://psychological.ucoz.ua/publ/35>
4. http://www.bronnikov.kiev.ua/book_3_0.php
5. <http://uchebnik.biz/book/320-yetnopsixologiya.html>
6. <http://psychlib.com.ua/category/etnopsychologiya.htm>
7. <http://implicit.harvard.edu/implicit/>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-_12.01.-.pdf.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

